

A HTMT HÍREI

Elérhető a Magyar Tudomány januári száma

Elérhető a Magyar Tudomány januári száma, melynek aktuális tematikus összeállítása „Reguly 200. Reguly Antal tudományos munkássága két évszázad távlatából...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az ukrán külügyminiszter szerint Budapest Ukrajna számára a “nyílt sebek” egyike

Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter szerint Budapest Ukrajna számára a “nyílt sebek” egyike maradt, a miniszter ugyanakkor némi bizakodással is beszélt a két ország közötti kapcsolatok várható alakulásáról. A Deny című napilap hírportáljának adott terjedelmes, kizárólag külpolitikai témájú interjújában kitért a magyar-ukrán kapcsolatokra is. Ismételten leszögezte, hogy Ukrajna joga meghatározni, milyen lesz az oktatási rendszere, nem pedig Oroszországnak, Magyarországnak, Lengyelországnak, az Egyesült Államoknak vagy Kínának. Hangsúlyozta, hogy az Európa Tanács Velencei Bizottsága számos észrevételt és javaslatot tett a 2017-ben elfogadott ukrán oktatási törvénnyel kapcsolatban, Ukrajna pedig végrehajtotta azokat, a nemzetközi kötelezettségeivel összhangba hozta a jogszabályt, így Kijev ezt a témát lezártnak tekinti. Egy néhány nappal korábbi televíziós nyilatkozatában a miniszter annak a meggyőződésének adott hangot, hogy Magyarország nem fogja teljesen blokkolni Ukrajna kapcsolattartását a NATO-val. [...] A NATO-n belül már nyilvánvalóan belefáradtak Ukrajna NATO-közeledésének magyar blokkolásába, ezért abszolút mértékben reális az a helyzet, amikor Magyarország nem fog nemet mondani – jelentette ki Dmitro Kuleba külügyminiszter a TSN tévécsatorna hírportálja által közölt interjújának csütörtökön megjelent második részében...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Ukrajnában tiltó listára kerültek az orosz és fehérorosz írók

Mint arról a lenta.ua beszámol, Ukrajnában nem jelenhetnek meg orosz és fehérorosz írók, költők művei, mert ezek az országok nem álltak Ukrajna mellé az ENSZ-ben. Az Ukrán Nemzeti Írószövetség hozta meg a döntést a feketelista közzétételéről. Eszerint Ukrajnában tiltva vannak az ország egységét és területi sérthetlenségét el nem ismerő országok írói, költői. Az említettekén kívül a kitiltottak között van még Kína, Kambodzsa, Kuba, Örményország, Kirgizisztán, Szerbia és még seregnyi más ország irodalma. Az írószövetségben hozzáfűzték, hogy kivételt képeznek az érintett országok mára már elhunyt klasszikusai. Illetve felmentést kaphatnak azok a mai szerzők, akik nyíltan kiállnak Ukrajna függetlensége és területi egysége mellett, valamint elítélik az ország elleni orosz fegyveres agressziót...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Évértékelő: Péter Csaba UMDSZ-es magyar politikussal és Brenzovics Lászlóval

A 2015-ös helyhatósági választásokon egyértelműen sikerre vezetett a két kárpátaljai magyar szervezet együttműködése, ami az azóta eltelt években is jól működött, ám a 2020-as választások során a kooperáció váratlanul felbomlott. Beregszászban létrejött egy stabil magyar többség az UMDSZ és a KMKSZ összefogásának köszönhetően, de nem mindenhol van ez így. [...] Valóban Beregszász a pozitív, s mondjuk Csap a negatív példa. A határ menti kistérségben az UMDSZ-es képviselők megmagyarázhatatlan módon nem a másik magyar szervezetben látnak partnert, hanem inkább Andrij Baloga Csapatának pártját részesítik előnyben, s ezáltal olyanokat segítenek hatalomhoz, akik korábban éppen magyarelles cselekedeteikkel híresültek el. [...]Az alábbi videóban Brenzovics beszélt a KMKSZ történelmi választási sikeréről, a nyelvi törvénykezésről, és az elmúlt hetek “tébolyáról” is. Az őt ért vádakról azonban nem igazán szólt, a minden bizonnyal Budapesten tartózkodó elnök...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

60 kárpátaljai tanártól vonták meg a magyarországi pedagógus-támogatást

Több, mint 60 magyar iskolában oktató tanár nem kapta meg a pedagógus támogatást, erről Nemes István írt szerdán a Kárpátaljai Politikai és Gazdasági Fórum nevű a Facebook-csoportban. A zárt csoport adminisztrátorának értesülései szerint olyan pedagógusokról van szó, akik valamilyen más, vélhetően ukrán párt listáján indultak az október végi önkormányzati választásokon.

„A telefonon érdeklődőknek, az alapítvány azt válaszolta: „...akik nem értenek egyet a Mo-i (magyarországi) nemzetpolitikával, annak ez nem jár...” Kemény!” – írta bejegyzésében Nemes István, amely komoly vitát generált a csoporttagok között. Nemes értesüléseit megerősítette Maha László, a Csapi 2. Számú Széchenyi István Középiskola igazgatója, aki saját Facebook-oldalán írt arról, hogy megvonták tőle a támogatást. A kárpátaljai ukrán nyelvű sajtó is felkapta a témát. A 0312.ua hírportál Bosszú a választásokért: évek után először fordult elő, hogy több száz magyar iskolában tanító pedagógus esik el a magyarországi támogatástól – címmel közölt írást a KMKSZ lépéséről. [...] Az UMDSZ közösségi oldalán tette közzé erre vonatkozó nyilatkozatát, melyet változtatás nélkül közlünk. [...] Szilárd meggyőződésünk, hogy ez, a nemzetpolitika nevében meghozott diszkriminatív döntés több kárt okoz, mint elképzelt hasznot hoz nemzetrésznünknek. Egyfelől a maréknyi magyarság megosztását eredményezi, ami egyértelműen a közösségünk további gyengüléséhez vezet. Másfelől újabb támadási felületet kínál fel az ukrainai, nyíltan kisebbségellenes politikai erőknek, személyeknek...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Csendes koszorúzás Petőfi Sándor születésének évfordulóján

A magyar költészet egyik legismertebb és legkiemelkedőbb alakjának, Petőfi Sándor születésének évfordulójáról emlékeztek meg Beregszászban, a költő szobránál. A szűk körű megemlékezésre és csendes koszorúzásra január 1-jén került sor a KMKSZ Beregszászi Alapszervezetének szervezésében. [...] Már legalább nyolcvanéves hagyomány, hogy január elsején az új esztendő beköszöntö mellett, Petőfi Sándor születésének emléknapját is méltatják Badalóban. Az istentisztelet végén az emlékezők megkoszorúzták a templom külső falán lévő Petőfi Sándor emléktáblát, majd a Szózat eléneklésével zárult az ünnepi megemlékezés...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Évértékelő: Bacsó Róbert közgazdással

Milyen volt 2020? Mit vár a jövő évtől? – kérdeztük Dr. Bacsó Róbert közgazdászt, az MTA külső köztestületének tagját. [...] Ukrajnában, ahogy világszerte is érzékelhető, a koronavírus-járvány rányomta bélyegét a gazdasági helyzetre. A legnagyobb visszaesés a szolgáltatási szférában – leállt a turizmus, zárva tartanak a vendéglátóipari egységek – tapasztalható. Összességében a gazdaság 2-3 százalékos csökkenést mutat. Mivel ez egy általános statisztikai adat, így egyes ágazatoknál lényegesen magasabb – 30-60 százalékos közötti – visszaesés volt észlelhető. Az egészségügyi vizsgálatokkal foglalkozó magánklinikák, - rendelők azonban lényeges bevétel-növekedést könyvelhettek el, ugyanis a laboratóriumok által végzett PCR és IFA-tesztek jelentős kereslettel bírtak...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Remények szerint pezsgő élet előtt áll a Perényi Kultúrkúria

A Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében megvalósuló projektről szóló sajtókonferenciáját a Perényi Kultúrkúriában tartotta. Pallagi Marianna, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet igazgatója, projektmenedzser elmondta, a projekt 2020 májusában indult Nagykapos, Nyíregyháza és Beregszász központtal azzal a céllal, hogy egy határokon átnyúló kulturális-művészeti teret hozzon létre, és közelebb hozza egymáshoz az adott határ menti régiókat. [...] Ezután következnek a kulturális menedzserképzések. Ezek során kulturális vezetők és a kulturális szférában dolgozók kapnak továbbképzési lehetőséget, illetve helyi termelők is továbbképzésen vehetnek részt – mondta Molnár Krisztina a szervezet munkatársa. A kulturális rendezvények, programok remények szerint hamarosan megszervezésre kerülnek a Perényi Kultúrkúriában...” Forrás: Kiszo.net [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: Magyar sors Kárpátalján (1) – Boldog békeidők Ugocsa vármegyében

Kedves Olvasó, Zoltán barátom önéletrajzi kisregényét a következő hetekben, fejezetenként összesen huszonkét részben közöljük. Heti egy közléssel huszonkét hét nagy idő, ám Kulcsár Zoltán által megélt nyolcvan évhez képest pillanat. Kulcsár Zoltán ebben az írásban leírta életútját, és mint egy aláfestésként közölte Kárpátaljáról, amit hallott, látott, olvasott és megtapasztalt. Kulcsár Zoli dolgozata a múlt idővel egyre értékesebb lesz azok számára, akik érdeklődnek Kárpátalja iránt a sok esemény, név és adat miatt. Lehetett volna ez az írás egy boldog ember optimista számadása, ha bele nem szól a történelem, Kárpátalja tragikus története, így aztán a szerző derűs életét a szörnyű rokoni tragédiák átélése keserítette...” Forrás: Kanadaihirlap.com: [teljes cikk >](#)

Téli tárlat és RIT-díjátadó

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) hagyományosan minden év decemberében rendezi meg Téli tárlatát. Idén a díjátadóval egybekötött ünnepélyes megnyitót a koronavírus-járvány miatt szűk körben tartották meg a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban. A megjelentek megemlékeztek a nemrég elhunyt Benkő György festőművészről, aki 1947-ben született Beregszászban. [...] Magyarország Ungvári Főkonzulátusa, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és a RIT támogatásával idén hatodik alkalommal jutalmazták a kultúránkat és a társaság munkáját

kiemelkedően támogató és építő személyeket, művészeket. 2020-ban is két személy – egy kiemelkedő alkotótevékenységet folytató művész és egy művészeteket támogató mecénás – részesült Révész Imre-díjban. Az egyikük Iván Ambrus festőművész, a RIT alapító tagja, autodidakta. A másik kitüntetett, Vári Fábrián László költő, a Magyar Írószövetség Kárpátaljai Írócsoportjának elnöke személyesen vette át az elismerést. A József Attila-díjas költő, néprajzkutató, műfordító Tiszaújlakon született 1951-ben. A díjakat Buhajla József, Magyarország ungvári főkonzulja, Molnár László, a KMKSZ kulturális titkára és Kulin Ágnes, a RIT elnöke adta át. [...] Idén a RIT második alkalommal hirdett ösztöndíjpályázatot olyan kárpátaljai és kárpátaljai származású fiatal magyar képző- és iparművészek számára, akik októberig nem töltötték be 30. életévüket. [...] A díjátadó után Kulin Ágnes, a RIT elnöke megtartotta éves beszámolóját...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Üzembe helyezték a Balkáni Áramlat gázvezetékét

Hivatalosan az év első napján 6 órakor adták át rendeltetésének a Balkáni Áramlat gázvezetékét, amely Bulgáriától a magyar határig vezet. Aleksandar Vučić államfő avatta fel a Žablja községhez tartozó Boldogasszonyfalván, azaz Gospođincin. Jelen volt többek között Alekszandr Harcsenko orosz nagykövét, Igor Mirović tartományi kormányfő és Dušan Bajatović, a Srbijagas igazgatója. A létesítmény nagyon jelentős a szerbiai gazdaság és a polgárok számára – emelte ki Vučić. Éllette Szerbia és Oroszország barátságát. Egyébként az új gázvezeték 403 kilométer hosszú, és Zaječar közelében jut be Szerbiába, és Horgosig húzódik. Onnan folytatódik majd Magyarországra. Ez a csőhálózat egyébként a Török Áramlat folytatása...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Videótárlat: Hogyan élnek a brúk?

A Camera Asiatica fényképképzőművészeti kiállításán bemutatott fotók a szerző, Vivod Mária kutató, kultúranropológus magán fényképgyűjteményének részét képezik, és 2015-ben Vietnámban készültek. A tárlat véget ért, azonban online továbbra is megtekinthető. Vivod Mária, kutató, kultúranropológus: Kicsi a népcsoport, aránylag kevesen vannak. A falvak nagyjából rokoni csoportok és szolidárisak nemcsak azért, mert kevesen vannak, meg az anyanyelvük más, mint a vietnéké, hanem azért is, mert rokoni kapcsolatban állnak egymással. A falvak is azért szolidárisak egymással, mert egymás falvaiból választják a feleségüket, a férjüket, és ezek a szálak erősítik a brúknak a szolidaritását...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Új szárnyal bővült a szabadkai Városi Könyvtár épülete

Megalapításának 130. évében új szárnyal bővült a Szabadkai Városi Könyvtár épülete, a három emelet olvasótermeknek ad majd helyet. Az évfordulóra, egy, Városi Könyvtár történetét bemutató 700 oldalas monográfia is megjelent. A 800.000 eurós beruházás a magyarországi Bethlen Gábor Alap támogatásával valósult meg. A jubileumi év nehéz kihívások elé állított mindenkit, de a járvány ellenére sikerült megvalósítani azt, hogy a könyvtár épülete mintegy 400 négyzetméteres területtel bővüljön, azaz az olvasótermekkel és az udvarral – mondta köszöntőjében Dragan Rokvić, könyvtárigazgató...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Terék Anna Háttal a napnak című könyve 2020 legkiemelkedőbb alkotása a kulter.hu szerint

A magyarországi kulter.hu kultúrportál idén a topolyai Terék Anna Háttal a napnak című verseskötetét választotta meg a 2020-as év legkiemelkedőbb irodalmi alkotásának. Az online platform minden évben kiválasztja a top 10 kortárs magyar irodalmi alkotást. A képzeletbeli dobogó legfelső fokára a kulter.hu szerzője mégis a vajdasági származású költőt, Terék Annát állította legfrissebb kötetével, amely az újvidéki Forum és a budapesti Kalligram Kiadó közös gondozásában látta meg a napvilágot. A Háttal a napnak című alkotásról a kulter.hu úgy vélekedik, hogy „semmilyen radikális követelése, ajánlata vagy önmagában nagyon újszerű nyelvi megoldása nincsen a kötetnek, és mégis egyszerre újítja meg a magyar nyelvű istenes költészetet, vallomások és élménylírát, gyzásköltészetet...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Logopédiai sorozat és főzőműsor gyerekeknek

A Szabadkai Gyermekszínházban a járvány ellenére sem áll le az élet, hiszen egyre több saját produkcióval kedveskednek a legkisebbeknek. Ezeket a televízió képernyőjén és az intézmény YouTube-csatornáján követhetik figyelemmel. [...] Sejtettük, hogy a járványhelyzet nem fog rövid ideig tartani, így megpróbáltunk hosszútávon gondolkodni, ezért belekezdünk a gyerekeknek szóló televíziós bábsorozatok gyártásába – tudtuk meg az igazgatónőtől. Mint hozzátette, már nyár óta folynak a Mari és Lali bábsorozat felvételei. A színház előadásaihoz hasonlóan mindkét nyelven, szerbül és magyarul is készítene egy-egy ilyen sorozatot, amelyek az esti mesékhez hasonlóak. A Mari és Lali című sorozat minden része magyar szólásokat és közmondásokat jár körül, és a Mesél a Pannon című műsor keretében vetítették le...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Jövőre ismét útnak indulhat a Tanyaszínház?

A Tanyaszínház 1978-as fennállása óta nem telt el úgy év, hogy a színészek ne rukkoltak volna elő egy újabb produkcióval, ezért a megszokott nyári turné helyett a Tanyaszínház elnöke „És ez nem vicc” címmel tartott szombaton teadélután a kevi Móra István Művelődési Egyesületben. A Tanyaszínház csapatát eddig nem állította meg sem az infláció, sem a NATO-bombázás, de még a szakadó eső sem. Az ideai járványhelyzet azonban az ő munkájukra is rányomta bélyegét, ugyanis a nyáron 28 előadás maradt el a járványügyi intézkedések miatt...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Uniós szinten Romániában a leginkább alulreprezentáltak a nők a kormányban

Romániának sikerült elérnie egyetlen év alatt a legbrutálisabb nemzetközi lefokozást a nők kormányzati képviselőit illetően: a 102. helyről a 175. helyre süllyedt – derül ki az INACO - Kezdeményezés a versenyképességért szervezet csütörtökön kiadott közleményéből. Románia a Cîțu-kormányban levő egyetlen női miniszterrel az iraki kormány szintjén van, és az EU-ban az utolsó helyet foglalja el – mutat rá Andreea Paul, az INACO elnöke és Anca Tamaș, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok szakértője a közleményben. A szervezet szerint az Orbán-kormányban a miniszterek 18%-a volt nő, amivel Románia a 190 elemzett ország sorában a 102. helyet foglalta el, egyazon helyen Eritréával és Surinaméval. A Cîțu-kabinetben a nők aránya 4,7%-ra zsugorodott. Európában csupán Fehéroroszországban és Azerbajdzsánban alacsonyabb a nők aránya a kormányban...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Felmérés: a karácsonyi költségvetés több mint felét élelemre költik a romániai családok

A közvélemény-kutatás adatai értelmében 2020-ban 1059 lej az átlagos karácsonyi büdzsé, amelyből 539 lejt élelemre, 395 lejt ajándékokra, 125 lejt pedig dekorációkra költenek a romániaiak. A Reveal Marketing Research felmérése szerint a modern családok és a fiatal szakemberek karácsonyi költségvetése a legnagyobb, átlagban 1284, illetve 1116 lej. A lista másik végén a nyugdíjasok és a millenniumi generáció egyedül élő tagjai találhatók 765, illetve 987 lejes büdzsével. A felmérés készítői felhívják a figyelmet, hogy míg 2016-ban a romániaiak mindössze 5 százaléka vallotta azt, hogy interneten keresztül szerzi be a karácsonyi ajándékokat, és 7 százalékra volt tehető az online és fizikai üzletekben is vásárlók aránya, 2020-ra már 31 százalék vásárol internetes oldalakról karácsonykor...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Tiltakozó akciókkal fenyegetnek a tanügyi szakszervezetek

Tiltakozó akciókat helyezett kilátásba a tanügyi alkalmazottak egy részét tömörítő Spuru Haret szakszervezeti szövetség arra az esetre, ha a 2021-es állami költségvetés elfogadásáig a kormány nem dönt a tanügyben dolgozók bérének emeléséről. Az érdekvédelem hangsúlyozza, a 2018/114-es sürgősségi rendelet értelmében már 2020. szeptember 1-jétől fizetésemelés járt volna a tanároknak, ezt azonban a Ludovic Orban vezette kormány 2021. szeptember 1-jére halasztotta. Ugyanakkor a törvény értelmében 2021 januárjától valamennyi közalkalmazott bére a 2018. decemberi és az egységes bértörvény által a 2022-es évre előirányzott fizetése közötti különbség 25 százalékaival kellene hogy nőjön. A szakszervezeti szövetség rámutat: tekintettel arra, hogy jelentős áremelkedéseket jelentettek be 2021. január 1-jétől kezdve, a Cîțu-kormány által bevezetett megszorító intézkedések az oktatási személyzet életszínvonal-csökkenését idézik elő, amely amúgy is jóval elmarad az európai normáktól, az ugyanazon szakmai kategória esetében. A jelenlegi körülmények között az oktatási alkalmazottak vásárlóereje a legtöbbjükét a létminimumra helyezi – állítja a szakszervezet...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Év végi pénzosztás pártpolitikai alapon – összesen 876 millió lejt utalt ki a leköszönő kormány egyes önkormányzatoknak

A leköszönő kormány egyik utolsó döntésével 876 millió lejt utalt ki egyes önkormányzatoknak a költségvetési tartalékalapból. Közel 160 milliót a szociális és gyermekvédelmi kiadások fedezésére fordíthatnak az önkormányzatok, 717 milliót pedig arra kaptak, hogy fedezni tudják a polgármesteri hivatalok működési költségeit az év végéig. Az erdélyi önkormányzatoknak igazán nem lehet okuk panasza, ugyanis a pénznek több mint fele, 360 millió lej, náluk landolt. Ez egyrészt öröndetes, ugyanakkor meglepő, mivel az erdélyi megyék zöme gazdaságilag fejlettebb, anyagilag jobb helyzetben van, mint a Kárpátokon túliak zöme. Még nagyobb meglepetéseket tartogat a haszonélvező települések listája. Ezek közös jellemzője, hogy kivétel nélkül liberálisok, illetve a velük szövetséges USR-Plus emberei vezetik őket...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A fejlesztési miniszter folytatná a decentralizációt és bölcsődeépítési programot indít

Folytatná a helyi fejlesztési programokat és a decentralizációt, illetve mielőbb elindítaná a bölcsődeépítési folyamatot a fejlesztési és közigazgatási tárca vezetője. Cseke Attilát a mandátuma prioritásairól és a kihívásairól kérdeztük. [...] A fejlesztési minisztérium

idei végrehajtott költségvetése eléri a tízmilliárd lejt, immár azokkal a kifizetésekkel, amelyeket éppen a napokban ejtenek meg. Cseke Attila kiemelte, új fejlesztési programokat indítanak el, ezek közül az elsőt már bejelentették, és megvan a megvalósításának a koncepciója is. A bölcsődeépítési programról van szó, amelyet még ebben a mandátumban el akarnak indítani, mivel Románia a legutolsó helyen van az Európai Unióban a tagállamok között a bölcsődei helyek számát illetően. „Ez legalább két problémát okoz. Egyfelől azt, hogy miközben azt szeretnénk, hogy a fiatal párok gyermekeket vállaljanak, nem sikerül ehhez biztosítani az infrastruktúrát...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kisebbségi szempontból számos engedményt tartalmaz az új román kormány programja

A PNL–USR-PLUS–RMDSZ kormány megalakulását hosszas tárgyalások előzték meg, ezeken állították össze, illetve finomították a kabinet kormányprogramját is. Hegedüs Csillát, az RMDSZ szóvivője a Maszol megkeresésére elmondta, a kisebbségi kérdések megoldása iránt a koalíciós partnerek nyitottak voltak. „Ha európai példákkal tudtuk alátámasztani a kéréseinket, akkor hajlottak a megegyezésre. [...] nem került be a kormányprogram kisebbségekről szóló fejezetébe az RMDSZ összes kérése. [...] Az RMDSZ fontosabb kérései közt volt az, hogy a kisebbségi törvényt egy éven belül fogadja el a parlament, illetve a közigazgatási kódex kisebbségekre vonatkozó részét pozitív irányba módosítsák. Utóbbi azt jelenti, hogy az anyanyelv-használati 20 százalékos küszöböt vigyék alacsonyabbra szintre, de egyelőre nem határoztak meg konkrét mértéket – tudatta az RMDSZ szóvivője. Ugyanakkor bekerült a kormányprogramba az is, hogy a digitalizációs folyamat révén a különféle formanyomtatványok magyar nyelven is elérhetőek legyenek. Előrelépésnek tekinthető a szóvivő szerint, hogy szerepel a kormányprogramban a kisebbségi kulturális projektek és intézmények támogatása központi forrásokból, valamint a közszolgálati média kisebbségi műsorainak nagyobb mértékű támogatása, illetve a szolgáltatások kiterjesztése olyan területekre is, ahol nem elérhetőek. A tanügy esetében az új törvényben megmarad a teljes kisebbségi fejezet, de növelni fogják a fejkvótát a kisebbségi oktatás esetében, és bővítik a fejkvóta-rendszert. Hegedüs Csilla kiemelte, szerepel a kormányprogramban „a multikulturális egyetemeken a törvény egységes alkalmazása”, ez kifejezetten a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem helyzetét kívánja rendezni...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Iskolát hoznának létre a magyarajkú látássérülteknek Székelyudvarhelyen

Romániában jelenleg hét speciális iskola működik, az oktatás nyelve mindenkiben a román (csupán a kolozsvári intézményben van olyan opcionális tantárgy, ahol magyarul is tanulhatnak a gyerekek). Az egyesület felmérése szerint a három székelyföldi, azaz Hargita, Kovászna és Maros megyében összesen 193 magyar anyanyelvű látássérült, gyengén vagy alig látó gyermek él, közülük csupán tizenhárman tanulnak speciális iskolában, a többiek az integrált oktatásban vesznek részt. [...] Ingtalanvásárlásra készül az Erdélyi Magyar Látássérültekért Egyesület Székelyudvarhelyen: 2018 óta dolgoznak egy magyar nyelvű speciális iskola létrehozásáért, jövőre már az első osztályt is elindítanák. Nevet váltott és szervezeti felépítésében is megváltozott az Erdélyi Magyar Látássérültekért Egyesület az elmúlt időszakban, felgyorsult az iskolalétrehozási projekt is – tudtuk meg Butu-Arnold Csabától. A paralimpikon az EMLE projektvezetője, a magyar speciális iskola létrehozásának zászlóvivője. [...]Ellenben a nagyberuházástól függetlenül jövő ősztől legalább egy 15-20 fős csoporttal elindulna a speciális, magyar nyelvű oktatás Székelyudvarhelyen...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Minél kisebb egy magyar vállalkozás, annál jellemzőbb, hogy csak magyarok dolgoznak ott

Az erdélyi magyar munkaadók nagyobb arányban alkalmaznak magyar munkaerőt, a magyar munkakeresők nagyobb arányban választanak olyan munkahelyet, ahol több magyar dolgozik – vonja le a következtetést Csata Zsombor, az MTA külső köztestületének tagja Etnikai törésvonalak a munkaerőpiacon – a koetnikus alkalmazás jellemzői Erdélyben című, nemrég megjelent szociológiai tanulmányában. [...] Azokon a vidékeken „magyarabbak” a magyarok munkahelyei, ahol kisebb arányban élnek magyarok. Tehát az etnikai tömörülés vagy „klaszteresedés” – ahogy Csata Zsombor szociológus fogalmaz – leginkább a szórványban jellemző. A lapcsaládunkkal megosztott kutatási eredmények árnyalásához azokra a vezetői interjúkra hivatkozik a szociológus, amelyek a Nemzetstratégiai Kutatóintézet irányításával készültek Marosvásárhelyen 2019 folyamán. [...] Miközben a mintába került településeken a magyarok aránya átlagosan 59 százalék, azokon a munkahelyeken, ahol dolgoznak, arányuk 68 százalék. [...] Nem véletlen egyébként, hogy a bővülő magyar többségű vállalkozásokban legelőször a marketingosztályon, a jogi osztályon és a könyvelőségen jelennek meg román anyanyelvű alkalmazottak. A közintézményekre vonatkozó friss vizsgálatok azt mutatják, hogy – például a hadseregben, a rendőrségnél, a pénzügynél stb. – továbbra is jóval kevesebb a magyar...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Civil szervezetek „hobbija” a természetvédelem Romániában

A Szatmári EKE az elmúlt másfél évben egy EU-s projektnek köszönhetően tudta ellátni a Túrmenti Természetvédelmi Területen a kezeléssel kapcsolatos feladatok egy részét. A Natura 2000-es területekhez kötődő, érdemi szakmai munka az elmúlt másfél évben lényegében ott folyt, ahol még a civilek korábbi pályázataiból futotta ilyesmire. A Szatmári EKE is egy EU-s projektnek köszönhetően tudott dolgozni a Túrmenti Természetvédelmi Területen az elmúlt 32 hónapban, a pályázatuk azonban most lejárt, így kérdéses, hogy a jövőben lesz-e valaki, aki ezt a munkát tovább viszi. Márk-Nagy János ökológus, az egyesület elnöke szerint

a természetvédelmi munkában a legfontosabb a rendszeres monitoring, elsősorban ezért jelent óriási problémát a kezelési feladatok körüli zűrzavar. A felmérésekből pedig kiderült, hogy sajnálatos módon eltűnt a korábban életképesnek mutatkozott mocsári béka populáció, és megjelent egy invazív halfaj, az amurgéb. Jó hír viszont, hogy nem érzékelhető már a turci bányák nehézfém-szennyezése, ami korábban halpusztulást is okozott. [...] A természetvédelemmel foglalkozó civilek nagy érdeklődéssel várják, hogy miként viszonyul a természetvédelmi kérdésekhez az új kormány, különösen az új környezetvédelmi miniszter, az RMDSZ-es Tanczos Barna...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Pesty Lászlóval, a nemzeti régiók ügyéért folytatott Uniós polgári kezdeményezés kampányának vezetőjével

Pesty Lászlóval, a nemzeti régiók ügyéért folytatott Uniós polgári kezdeményezés kampányának vezetőjével már harmadízben beszélgettünk. A tapasztalt kampányszakember ezúttal is érdekes dolgokat árult el a színpad mögött zajló munkáról. Bő egy hónappal a meghosszabbított határidő lejártá előtt sikerült behúzni a hatodik országot is, Svédországot. Milyen a hangulat a csapatnál? Innen már sétagalopp? Szó sincs róla. Erősen koncentrálnak az előttünk álló feladatra, a hetedik országra. [...] A brüsszeli elitől annyit, sokan azt gondolják itthon, nem tetszik nekik ez az akció. De azért azt ne felejtjük el, hogy a brüsszeli elit csak megadta májusban a hosszabbítás lehetőségét, és aztán novemberben újra. [...] Legutóbb sokat beszélünk arról, mennyire nehéz volt „együttműködni” a nagy közösségi oldalakkal. Mesélted például, hogy a tech-óriások sorra lötték ki a hirdetéseiteket. Változott valami? [...] Ennek a három platformnak háttérben amerikai techcégek vannak, kemény, határozott globalista attitűddel...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Barátom az okostelóm című diákpályázat konklúziói

„Mit jelent ma a barátság fogalma? Helyettesítheti valami más? Elég például a személyes találkozások helyett barátságot tartani Facebookon, Instagramon, telefonon? Lehet, hogy legjobb barátom a(z)... okostelóm?” – ezzel a témával hirdette meg legutóbbi, hatodik diákpályázatát a Csíkszeredában megjelenő Székelyföld kulturális havilap. Összesen 64 pályamű érkezett a pályázatra Erdély minden szegletéből, ezek közül öt díjazottat emeltek ki a pályázat elbírálói. Az ünnepélyes átadót és a pályamunkák kiértékelését múlt héten tartották a járványhelyzetre való tekintettel az online térben. Zsidó Ferenc, a Székelyföld főszerkesztője megkeresésünkre úgy értékelt, a pályázók többsége 11–12 osztályos, úgy tűnik, kell egy kis érettség ahhoz, hogy rávegye magát a középiskolás, merje megmutatni az írásait. A pályamunkákból az derül ki, hogy a diákok alapvetően ironikusan viszonyulnak az okostelefon világához, szó sincs arról, hogy imádnák, vagy fétisként tisztelnék a telefonjukat. [...] A Székelyföld folyóirat pályázatának első díját Nagy Zalán, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum 11. osztályosa kapta...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Könyves kincsesbánya – így menteknek kidobásra ítélt könyveket Nagyváradon

Legutóbb karácsony másodnapján, majd hétfőn két nagyvárad parkban találkozhattak a helyiek a Könyvmentők Egyesület tagjaival, akkor meglepetés-könyveket kínáltak öt lejes adomány fejében az arra járóknak. A történetük 2009-ben kezdődött, és annak jártunk utána, hogy milyen tervekkel készülnek a jövőben, ugyanis nem kevés van belőlük. [...] Lőrincz István Gyula, aki ma az egyesület projektvezetője, aznap könyveket talált kihajítva egy szemetes mellett, és hazavitte őket. Mint mondta, ez nála valóságos „mániává” változott, s mikor már nem volt, ahol tárolnia a könyveket, osztogatni kezdte őket. S hogy honnan származnak a könyvek? Mint megtudtuk, Nagyváradon a szemetesek mellett sajnos hetente találunk kidobott könyveket. [...] Lakások eladásakor gyakori, hogy az örökösnek nem kell a könyv, de hívták már fel őket azzal is, hogy megvettek egy lakást, abban találtak könyveket, és nincs, amit csináljanak velük. „Érdekes, hogy szobafestők szoktak felhívni minket, ők gyűjtik össze a könyveket...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Interjú: Orbán Péter illusztrátor és tervezőgrafikus

Orbán Péter neve az elmúlt másfél évtizedben összeforrt a lendvai és muravidéki illusztrációval és tervezőgrafikával. [...] Hogy jutottál el oda, hogy grafikai tervezéssel szeretnél foglalkozni? – Már az oviban volt egy rajzkiállítás, amin én is szerepeltem. Ez nagyon megmaradt bennem. Mindig szerettem rajzfilmeket nézni és képregényeket olvasni, ezért már általános iskolában kiderült, hogy valamilyen effajta irányba szeretnék továbbmenni. Mindenképp ki kell emelnem Perša János rajztanár szerepét, akitől megkaptam az alapokat az általános iskolában. [...] Az ember azt gondolná, hogy egy tervezőgrafikusnak Budapest a Kánaán, de te az egyetem befejeztével mégis úgy döntöttél, hogy hazatérsz Lendvára. Nem fordult meg a fejedben, hogy ott maradj? – De, sőt még egy segédtanári állást is felajánlottak. A már elhunyt Molnár Kálmán Munkácsy-díjas tervezőgrafikus, az akkori tanszékvezető szerette volna, ha az egyetemen maradok. Őszintén szólva nem tudtam magamat elképzelni tanárként. Másrészt pedig hiába nagyobb a kereslet a tervezőgrafikusok iránt, a konkurencia is nagyobb Budapesten. Sőt, sokszor csak jó kapcsolatok segítségével tud érvényesülni az ember. Az is közrejátszott, hogy szeretem az itteni nyugit, nem sok minden történik, meg hát nincs annyi beton,

mint egy nagyvárosban. Mindenképp itthon akartam élni, és reméltem, hogy én is hozzá tudok tenni valamit a közös mozaikhoz...”
Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Interjú: Horváth Botka Áron filmrendező és forgatókönyvíró

Horváth Botka Áron fiatal lendvai filmrendezővel és forgatókönyvíróval könnyen folyt a beszélgetés. A legtöbb szó persze a Részecskek/Delčki című alkotásról, a Szlovén Filmfesztivál (FSF) ide fődíjas rövidfilmjéről esett, de közben érintettük egyetemi éveit, a filmpolitikát, Tarantinót, a közösségi médiát... 2015-től minden évben szerepel egy filmje az országos filmfesztivál versenyprogramjában, hogy a napokban védi meg filmelméleti mesterdiplomáját a ljubljanoi Szín- és Filmművészeti Egyetemen (AGRTF) és hogy idén beválogatták a Balkán térség nyolc legígéretesebb fiatal filmalkotója közé. [...] A filmet Lendván forgattad, de ez nem szokatlan, a többi is általában a Muravidéken készült. Kötődés ez a hazai környezethez? – Azt hiszem, valójában az összes – a Légy (Muha / The Domestic Fly) címűn kívül – ideköt. Ha dolgozom, akkor általában itthon dolgozom azért, mert az emberek megértőbbek, könnyebben megközelíthetők, könnyebb elintézni bizonyos bürokratikus dolgokat is. A másik dolog meg az, hogy tényleg innen indulok ki, a helyszín, a történetek ide kötnek, ezeket ismerem a legjobban és szerintem ez a legőszintébb, amit tudok egyelőre kínálni. [...] A Részecskek kétnyelvű film, a – számunkra normális – kétnyelvű mindennapok egy teljesen új nyelvi momentumot jelentenek a szlovén filmgyártásban, hiszen eddig nem készült ilyen film.[...] Ezért talán még fontosabb a lehetőségek felkutatása, a jelenlét a nemzetközi térben. Most éppen egy nemzetközi műhely, a First Film First egyik kiválasztott résztvevője vagy. – Igen, pillanatnyilag egy egészestés filmen dolgozom. A címe Elvesztett évek, és egy road movie, zsánerefilm, mely a Muravidéken és Magyarországon játszódna, megint két nyelven...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Salamon Árpád

A karácsonyi ünnepek alatt 90. életévében elhunyt Salamon Árpád, a szabadkai születésű, Slovenske Konjicén élő és alkotó festőgrafikus, nyugalmazott pedagógus. Életének egy meghatározó részét pedagógusként a Muravidéken töltő művész neve Lendván és a Muravidéken igencsak ismerősen cseng. A szabadkai tanítóképző elvégzése után az első munkahelyét az 1950-es évek elején a Muravidéken, pontosabban Hodoson találta meg. Hodosi és lendvai éveit szervezték meg az első – kétnyelvű – bábszínházat a Muravidéken. Nevéhez fűződik az első magyar nyelvű muravidéki olvasókönyv illusztrálása is, valamint a modern képzőművészeti oktatási módszerek (például műhelymunkák) bevezetése a Muravidéken...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Siker a kulturális utalvány Burgenlandban

A koronavírus-járványra való tekintettel Burgenland tartomány június elején segélycsomagot indított művészek és kulturális dolgozók számára. A kampányt több mint jól fogadták: már mintegy 250 000 euró értékű kulturális utalványt értékesítettek. A „Kulturgutschein” projektben a burgenlandi művészekről és kulturális szervezetekről származó termékek és szolgáltatások vásárlását az állam finanszírozza 25 százalékkal. [...] Az Energie Burgenland-al együtt az állam 40 ösztöndíjat is meghirdetett burgenlandi művészeknek, amelyek mindegyike 2500 eurót tett ki. A legutóbbi, december eleji zsűriülés után a képzőművészet, a zene és az irodalom területén minden támogatást odaítéltek. 2021 elején Burgenland tartomány további 20 ösztöndíjat ajánl fel a fiatal művészek számára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Összefogás a népcsoporti nyelvvoktatásért

Karácsony előtt tartotta második ülését a Burgenlandi Pedagógiai Főiskola keretein belül működő „Forum4Burgenland” csoport. A szervezetek közötti együttműködés célja, hogy a kisebbségi és a többségi társadalom számára vonzóvá tegye a népcsoporti nyelvű képzéseket. Zsótér Írisz, a Magyar Népcsoporttanács elnökhelyettese a találkozó témáiról: A tanácskozás résztvevői megvitatják a népcsoporti oktatás fejlesztésének lehetőségeit az iskolarendszer különböző szintjein. Napjaink aktuális témája a digitális tananyagok hasznosulásának kérdése, amely különösen fontos a népcsoporti nyelvvoktatás terén...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Elköszönt a népcsoport szerkesztőség vezetője

Az év végével az ORF Burgenland kisebbségi népcsoport szerkesztőségének vezetője, Fred Hergovich befejezte a munkáját és nyugdíjba vonult. A diplomás közgazdász 33 évig (1987 óta) dolgozott újságíróként a horvát szerkesztőségben. 15 éven át a most 60 esztendő Fred Hergovich vezette azt a szerkesztőséget, amely a horvátok, a magyarok, a romák, a csehek és a szlovákok kisebbségi csoportjainak készített televízióban, rádióban és az interneten át sugárzott adásokat. A népcsoport szerkesztőség vezetését, az új felelős kinevezéséig Jurica Csenar vette át...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Elkészült a TV-műsor az őrvideki magyarokról

Burgenlandban forgatott még szeptember második hetében a „Hungarikumokkal a világ körül“ című magyar tévéműsor stábjá. A sorozat legújabb, negyedik évadának bevezető részében Őrvideket/Burgenland mutatják be, annak magyar lakta településeire látogattak el. A szombaton, január 2-án elindult sorozat első részében azt az Őrvideket mutatják be, amely az előbb említett történelmi oknál fogva Ausztria legfiatalabb tartományaként idén ünnepli 100 éves születésnapját. Felsőőr, Alsóőr, Felsőpulya, Kismarton és Őrisziget azok a települések, ahol a mai napig nagy számban élnek magyarok. [...] A műsor főcímdala is új hangokon szólal meg a negyedik évad során. A stáb minden magyar közösségben felkért egy helyi népzenei együttest, hogy dolgozza fel saját stílusában a dalt. Burgenlandban az Őri banda készített feldolgozást. A filmbe bepillantást nyerhetünk emellett a többi között a Felsőőrben működő Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium életébe, megszólítják az ott tanítókat is. Az első részt majd a „Hungarikumokkal a világ körül“ YouTube-csatornáján is vissza lehet nézni...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Háromnyelvű könyv Lehár Antal születésének évfordulójára

Határon átnyúló együttműködésnek köszönhetően jelenhet meg jövő év márciusában az egykori báró Lehár Antal emlékkönyve a császári és királyi 106-os gyalogezredről. Az ezredes Lehár Ferenc zeneszerző öccse volt és 1921-től haláláig Bécsben élt. Gyalogezredében nagy számban szolgáltak a mostani Burgenland területéről is katonák. Fülöp András hagyományápoló, hadtörténet kutató a Lehár Antal emlékévről: [...] Lehár Antal 1876 február 21-én Sopronban született és a 106-os gyalogezred parancsnoka volt. Az egység 1918 márciusában alakult az olaszországi Piave folyó mellett az olasz fronton és 1918. november 11-ig létezett. A gyalogezrednek sok katonáját sorozták be a jelenlegi Burgenland területéről, az egykori Vas vármegyéből. Vitézlő magatartásukért többen kiérdemelték közülük az aranyvitézségi érmet...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Az „Erdélyi Szemmel“ lap karácsonyi kiadása

Márton Áron püspökről, a legrégebbi, összefüggő magyar nyelvemlékről és más érdekes témákról is olvashatunk az „Erdélyi Szemmel“ téli kiadásában. Az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesülete kiadásában megjelenő lap nemrég ünnepi számmal jelentkezett. A 2021-ben 35. évfolyamába lépő kiadvány célja a tájékoztatás mellett az identitástudat erősítése és az asszimiláció lassítása. Piroska Ferenc, az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesülete elnöke az aktuális lapszám tartalmáról és jelentőségéről: [...] Rokaly József cikkéből, amely egy ismeretterjesztő sorozat harmadik része, a Halotti Beszéd és Könyörgés, a legkorábbi latin betűs, teljesen magyar nyelvű szövegemlék helyes olvasásához és értelmezéséhez kaphatnak segítséget az Árpád-kor nyelvemlékei iránt érdeklődők...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Megjelent a BMKE 2021-es naptára

Második alkalommal adott ki magyar, éves falinaptárat a Burgenlandi Magyarok Kulturális Egyesülete. A céljuk, hogy ezzel is jobban a köztudatba tartsák, hogy mely települések azok, ahol magyarok élnek, illetve mely épített emlékek tartoznak a népcsoporthoz. A falinaptár segítségével megismerhetnek négy burgenlandi magyar települést. A kiadvány segít abban, hogy ezek minden nap szem előtt legyenek és ily módon megszilárdítható az itt élő magyarok kulturális és nyelvi gyökereit. Prascaics Carmen, Burgenlandi Magyar Kultúregyesület irodavezetője...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

2020 legfontosabb grafikonjai a szlovák közgazdászok szerint

A DenníkN portál 18 neves szlovák közgazdászt szólított meg, hogy mutasson be egy-egy ábrát, ami szerintük jellemezte Szlovákiát a 2020-as évben. Ezekből válogattunk. [...] Ján Kovalčík, INEKO intézet elemzője választotta ezt a grafikont, amely azt mutatja be, hogy a legkevesebb áldozatot követelte a járvány Szlovákiában a V4-es és európai összehasonlításban is. Nem csak a Covid számlájára írt halottak számában, hanem az összhalálozások számában is a legkisebb a növekedés Szlovákiában. Martin Haluš, a Környezetpolitikai Intézet igazgatója azt elemzi, hogy bár a válság idején kisebb lett a környezeti terhelés mintegy 5%-kal a tavalyi évhez képest, de ez hosszú távon nem jelent megoldást. Az elmúlt 70 év összes gazdasági válsága ideiglenesen csökkentette a környezeti terheket, de pár éven belül a gazdaságok felépülésével a lemaradás behozta...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Az oktatási tárca pénzzel ösztönözné a főiskolák fúzióját - Rövidül a levelező tagozat képzéseinek hossza

Az oktatási minisztérium külön pénzügyi keretet biztosítana 2021-ben az egyetemek szorosabb egységesülésének, fúziójának ösztönzésére. A TARS szlovák hírügynökségnek nyitakozva Branislav Gröhling (SaS) oktatási miniszter abban reménykedik, hogy idén legalább egy ilyen fúzióra sor kerülhet. Gröhling a főiskolák és egyetemek összeolvadásától azt várja, hogy minőségesebb képzést biztosító felsőoktatási intézmények jönnek létre, aminek következtében a nemzetközi rangsorokban is jobb helyezéseket érhetnek el. A miniszter szerint nem az a kérdés, hogy a rektorok és az iskolák vezetői örülnek-e vagy sem az ötletnek, hanem hogy „mi a diákok érdeke. „Nem titok, hogy a Komenský Egyetem és Szlovák Műszaki Egyetem tárgyaltak arról, hogy összeolvadnának.

Az sem titok, hogy a kassai egyetemek is ugyanezt fontolgatják” emelte ki Gröhling. [...] Rövidül az egyetemek levelező tagozatán való képzések hossza: a jövőben a távutasoknak sem kell majd plusz egy évet ráhúzniuk, ha diplomát szeretnének. Alapképzésen tehát 3, mesterképzésen pedig 2 évet tanulnak majd a távutasok a jelenleg érvényben lévő 4, illetve 3 év helyett...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az érettségi előtt álló diákokat online látja el tanácsokkal a Diákhálózat

A Felsőoktatási Tájékoztató Körút (FTK) minden év elején kerül megrendezésre, hogy a Diákhálózat tagjai bejárják Szlovákia magyar tannyelvű középiskoláit, és eligazítsák a továbbtanulni kívánó diákokat. A gólyáknak sokszor kihívás tájékozódni az egyetemi rendszerben, felvételi szabályzatokban vagy a kollégiumi jelentkezésben. A tájékoztató során a középiskolás diákok megismerkedhetnek Szlovákia, Csehország és Magyarország felsőoktatási és felvételi rendszerével, egyetemeivel, lakhatási lehetőségeivel és egyéb hasznos információkkal, illetve trükkökkel...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Bemutatkozik Bali Henrietta, a Barsi Múzeum új igazgatója

December elejétől az ipolynyéki születésű Bali Henrietta vezeti a lévai Barsi Múzeumot. A magyar nemzetiségű régész alaposan átgondolt koncepcióval, számos tervvel érkezett a lévai várrmot is magában foglaló intézménybe. [...] A doktori képzés során magyarországi ösztöndíjasként a Magyar Nemzeti Múzeumban, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézetében kutakodott. A diplomamunkája és a disszertációja is az Ipoly mente kora bronzkorával foglalkozott. [...] Mint jelezte: átgondolt koncepcióval jelentkezett. Ennek része az épület szakszerű felújítása, régészeti ásatások szervezése a várromnál, múzeumpedagógiai tevékenység megszervezése az intézményben, szakmai hálózat kialakítása a Lévai járásba tartozó intézményekkel. „Az egyik célom a lévai várrom megmaradt épületrészeinek a stabilizálása, konzerválása, az ehhez szükséges ásatások elvégzése” – magyarázta. Mindehhez egy megfelelő szakember alkalmazása is szükséges, hiszen jelenleg nincs múzeumpedagógusa a Barsi Múzeumnak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megmenekül a pusztulástól Ipolyság legrégebbi épülete

Várhatóan hosszú évtizedes huzavonát követően végre megoldódik az Ipoly menti város legrégebbi épületének a sorsa. Több hónapos intenzív tárgyalást követően december utolsó napjaiban a Sine Metu Polgári Társulás megvásárolta a középkorból származó egykori jezsuita kolostor épületét a hozzátartozó telekkel együtt. Ennek köszönhetően a mára áldatlan állapotba került, a történelmi múltunkat őrző épületegyüttes megmenekül a pusztulástól. Az egykori jezsuita kolostor a rend feloszlását követően a rozsnói káptalanhoz tartozott. [...] Közel öt hónapon át tartó tárgyalássorozat előzte meg a vételt. A szakrális emlékhelyet mindenképpen szeretnék felújítani – emelte ki. A célok között szerepel régészeti ásatás lebonyolítása is, továbbá a 2021-es esztendőben legalább új tetőszerkezettel szeretnék befedni az épületet – jelezte Zachar Pál. A korábbi időszakban Pálinkás Tibor régész, a helyi Honti Múzeum és Simonyi Lajos Galéria vezetője végzett már feltárásokat a kolostor területén. Ezt a szakmai munkát szeretnék folytatni a közeljövőben...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az 1715. évi országos összeírás Ipolysági adatai

A Rákóczi-féle szabadságharc leverése után, a szatmári békét követően került sor az ország átszervezését megindító országgyűlésekre. Ezen a reformok egész sorát alkották meg. Megszervezték többek között a „Commissio Systematica” nevű bizottságot is, amelynek feladata egyebek mellett az új helyzetben az állami szükségletek fedezésére szolgáló források megnyitása, az országos összeírások elkészítése, az adózók nyilvántartásba vétele. Ennek szellemében készült el az 1715. évi országos összeírás. [...] Ipolyság például ebben Sák névvel szerepel, a Selmeci járás településeként. A településnek ekkor 21 adózó családja volt, köztük 14 jobbágy és 7 zsellér. [...] Ezzel a településsel kapcsolatban is elmondhatjuk, hogy a névanyaga 1715-ben zömmel magyar hangzású volt; közülük nagyon sok a mai napig fennmaradt, a környéken pedig szinte valamennyi előfordul ma is...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Emléktáblát avattak Karády Katalin tiszteletére New Yorkban

Emléktáblát avattak Karády Katalin tiszteletére kedden New Yorkban, a színésznő egykori lakóházának udvarán, amely mostantól a Katalin Karády Memorial Courtyard nevet viseli. Az emléktáblát, amely a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával valósult meg, Magyarország New York-i Főkonzulátusa nevében Pásztor István főkonzul és B. Nagy Péter magyar diaszpóráért felelős diplomata avatta fel. Az alkotást Baráth Fábián szobrászművész készítette Karády Katalin (1910-1990) születésének százötödik, halálának harmincadik évfordulója alkalmából. Karády Katalin, a két világháború közötti magyar kulturális élet meghatározó alakja New York egykori magyar negyedében, a 2. sugárút és a 80. utca kereszteződésében található házban élt 1990-ben bekövetkezett haláláig - áll a főkonzulátus közleményében...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Összeállította: Bóna László